

16.3 Pogodbeno zagotavljanje prihrankov¹

Pogodbeno zagotavljanje prihrankov energije (performance contracting) je oblika sodobnega pristopa k znižanju rabe energije oziroma k znižanju stroškov za energijo. Storitve je pomemben instrument promocije investiranja v ukrepe učinkovite rabe energije v objektih. Zajema načrtovanje in izvedbo ukrepov za zmanjšano rabo energije, vgradnjo novih naprav ter nadaljnji nadzor in upravljanje, vzdrževanje in odpravo motenj ter izvedbo drugih aktivnosti, potrebnih za doseganje zastavljenega cilja. Naročniku omogoča znižanje stroškov za energijo ter kvalitetne energetske storitve brez udeležbe lastnih sredstev. Storitve se poplačajo v določeni pogodbeni dobi iz ustvarjenih prihrankov. Princip pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije je prikazan na sliki 1.

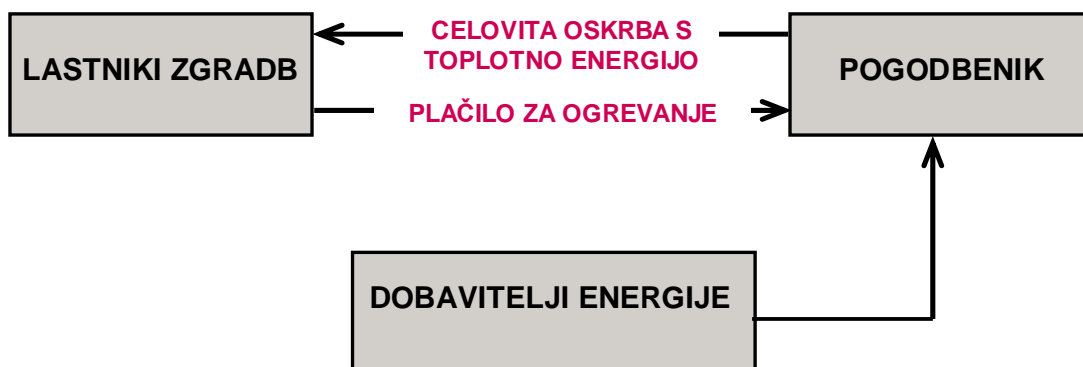

Slika 1: Princip pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije

Podobno je pogodbeno oskrba z energijo (delivery contracting) storitev, ki zagotavlja lastnikom objektov možnost za prenovo naprav za oskrbo z energijo. Zajema načrtovanje in izvedbo investicije v nove, nadomestne ali dopolnilne naprave za oskrbo z energijo ter v pogodbeni dobi njihovo upravljanje, vzdrževanje in odpravljanje okvar, ter vse stroške dobave energije. Stroški navedenih storitev se poplačajo z vnaprej dogovorjeno ceno energije v določeni pogodbeni dobi. Princip pogodbene oskrbe z energijo prikazuje slika 2.

Obe vrsti storitev se uveljavljata povsod, kjer ni na voljo lastnih sredstev za tovrstne investicije, predvsem pa v javnem sektorju.

¹ Blaženka Pospis Perpar, Damjan Mulej: Pogodbeno zagotavljanje energije, VII. Strokovno posvetovanje SDDE, Portorož 2004

Slika 2: Princip pogodbene oskrbe z energijo

Kljub temu, da storitvi temeljita na principu, da obe stranki v postopku pridobita (win-win situation), sta predvsem pri nas še relativno nepoznani, predvsem pa neuveljavljeni.

Že pred samo uvedbo projekta se pojavijo ovire, ki otežijo pozitivno odločitev pristojnih za uvedbo tovrstnih projektov: predvsem je to pomanjkanje informacij, znanja, kadrov, nepoznavanja področja in prednosti. Pojavlja se tudi nezaupanje in strah pred izgubo pristojnosti.

Ko pa je odločitev o uvedbi projekta načelno že sprejeta, mora biti izpolnjeno še nekaj pogojev za uspešen začetek.

Zelo velika ovira, ki nastopi po načelni odločitvi za uvedbo projekta, je pridobivanje pravih podatkov, ki jih naročnik potrebuje za izvedbo oziroma pripravo razpisa. Če so pripravljene kakovostni energetske pregledi oziroma energetske koncepte, je teh problemov manj. Še posebej pomembno pa je redno spremljanje rabe energije v objektu, ki bo predmet projekta.

Priprava razpisa za tovrstne projekte zahteva določena znanja in izkušnje s tehničnega področja, ki jih navadno naročniki javnega sektorja nimajo.

Pomembno za uspeh projekta je dobro vodenje. Pomoč zunanjih sodelavcev naročniku je pomembna in v primeru pomanjkanja osebja edina možna rešitev. Od sodelovanja in zavzetosti naročnikove ekipe pa je odvisen uspešen začetek in nato izvajanje projekta.

Projekt zagotavljanja prihranka energije v MOK pa je opisan v prispevku v nadaljevanju².

² Marko Hočevar, Blaženka Pospiš Perpar: Pogodbeno zagotavljanje prihrankov v Mestni občini Kranj, Dnevi energetikov, Portorož, 2005